

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-07639
Otsuse kuupäev 20.09.2024
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja R Investment OÜ (11317256)

Tarbija nõue Asja parandamine või siis rahaline hüvitis 4500 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija ostis 30.01.2024 kauplejalt kasutatud sõiduki Volkswagen Sharan, reg märgiga 129 PTC, hinnaga 17 700 eurot. Üle anti tarbijale auto 05.02.2024. Tarbija avalduse kohaselt sõidukiga pikemat proovisõitu teha ei olnud võimalik, sest auto ei olnud arvel ning puudusid nii ülevaatus, kui ka kindlustus, kuid lubati asendada hooratas ja tekkivad vead kõrvaldada. Tarbija kirjelduste kohaselt hakkas lubatud hooratta asendus venima ja vahepealsel perioodil lasi tarbija autot kontrollida Tarfor OÜ-l, kes tuvastas 20.03.2024 rea puuduseid, nt. õlileke väntvõlli simmerlingist, esisillatalas asuv käigukasti padi mõradega, tagasilla pikki-õõtshoobade puksid on amortiseerunud, mootor klapikambrikaane piirkonnast väga õline jne. 26.03.2024 saatis tarbija kauplejale kirjaliku pöördumise ja andis puudustest teada k.a. käigukasti veast ning soovis lahendust. Sõidukil vahetati 15.04.2024 hooratas, kuid teisi vigu ei parandatud ja peale hooratta vahetust tekkis autosse vibratsioon. Tarbija andis kauplejale sellest 21.04.2024 kirjaga teada ja soovis infot, mis saab teistest vigadest. Tarbija pöördus Aasta Auto Pluss AS-i ja 24.04.2024 väljastatud dokumendil on kirjas, et DSG sidurid on kulunud, vajavad vahetust ja 3. silindri näit võrreldes teistega erinev. Tarbija võttis hinnapäringu puuduste kõrvaldamiseks Tarfor OÜ-lt ja 19.04.2024 tehtud pakkumise summa oli 2749.10 eurot, mis sisaldas siduri vahetust, mootoriõli lekete peatamist, hammasrihma vahetust, generaatoririhma vahetust, lisaks oli vaja vahetada esimesed ja tagumised amordid ja amordi puksid, remonti vajab turbo ning kliima. Ise vahetas tarbija käigukasti õli, sest käiguvahetus ei toiminud ja siis selgus, et õli oli küll vahetatud, kuid käigukastis oli ainult pool õlikogust. Talverehvide eest maksis tarbija 487.59 eurot ja kaupleja tasus sellest 250 eurot. 17.05.2024 saatis tarbija kauplejale uue kirja ja arved ning andis teada, et käigukasti õli lekib, mis omakorda tähendab seda, et vahetamist vajavad ka kõik lähedal asuvad rihmad, sest õli rikub need ära. Lisaks andis tarbija teada, et kahtlustab ka läbisõidu kerimist ja kui probleemidele lahendust ei leita, siis soovib ta lepingust taganeda ja ostusumma tagasi saada.

Tarbija nõudeks oli sõiduki parandamine.

Peale kaupleja selgitusi tarbijavaidluste komisjoni avalduse menetluse käigus, lisas tarbija, et auto

ostul ei teavitatud teda hooratta vahetamise vajadusest, hooratas tegi häält ja käigukasti laager tegi häält ja seda mainiti ka kauplejale. Käigukasti laagri hääle peale müüja naeris ja väitis, et see ei tee häält. Hooratta kohta ütles müüja, et see hääle kaob sõites ära, kuna auto on seisnud ja kui ei kao, siis vahetatakse hooratas välja. Ostes olid autol all suverehvid all ja müüja viis auto puksiiriga rehve vahetama Autohospital OÜ-sse. Tarbija kahtlustab, et samal ajal pesti auto mootorit ja muid osi, et auto ülevaatusel üldse läbi läheks ning kustutati ka autol arvutiga vigu. Tarbija väitel polnud ülevaatusel võimalik õlilekkeid tuvastada, sest autot oli värskest pestud ja sõit ülevaatuskanali juurde on liiga lühike, et hooratta või käigukasti laagri rikut jms tuvastada. Ülevaatusel hooratta seisukorda ka eraldi ei kontrollita ja seal sõidetakse autoga ainult halli ja selle sõiduga aru ei saada hooratta seisukorrast. Erinevate vigade märgutuled hakkasid 1-2 nädalat pärast ostmist põlema. Tarbija helistas kauplejale ja siis lubati hooratas ära vahetada. Märtsis auto kontrollimisel Tarfor OÜ-s selgus, et käigukasti laager tegi häält, turbo geomeetria on paigast ära ja segab normaalset mootori tööd. Ilmsiks tuli vigade kustutamine ja et auto oli avariiline. Kõigist forss.ee's avastatud vigadest teavitati kauplejat telefoni teel ja ta lubas nendega tegeleda. Kauplejale sai öeldud, et turbo annab viga ja kaupleja tunnistas, et see on geomeetria viga. 15.04.2024 vahetati autol hooratas Autohospital OÜ-s. Tarbija soovib, et õlilekked mootoril ja käigukastil, probleemid turboga, kliimaga, amordid, sidur, õlist rikutud rihmad, 2 silindri pihustit parandab müüja.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue (siduri, õõtshoobade jn parandamine) ei ole põhjendatud. Kaupleja selgituste kohaselt teavitati tarbijat enne ostu, et sõidukil puudub ülevaatus ja kindlustus ning vahetamist vajab hooratas, kuid tarbija soovis peale ostu sõidukit kohe enne hooratta vahetust kasutada hakata. Kaupleja juhib mitmel korral tähelepanu sellele, et sõidukile teostati 05.02.2024 tehnoülevaatus ja auto läbis selle ning puuduvad kahtlused, et sõidukil oleks läbisõitu keritud. Tehnoülevaatusel tuvastati väheoluline viga, esitelje õõtshoobade tagumiste pükside seisukord oli halvenenud ja sõidukiga lubati liigelda. Kaupleja arvates on ka 20.03.2024 OÜ Tarfor teostatud ülevaatusel nimetatud vigadest vanematele sõidukitele iseloomulikud, kuid tegemist on väheoluliste vigadega, mida kinnitas ka tehnoülevaatus tulemus. 15.04.2024 toimus hooratta vahetus ja selle käigus mingeid õlilekkeid ei tuvastatud. Kui tarbija informeeris 21.04.2024 kauplejat tekkinud vibratsioonist, siis soovitas kaupleja tagasi Autohospitali pöörduda, kuid tarbija keeldus ja edastas 19.04.2024 Tarfor OÜ poolt koostatud kulukalkulatsiooni, milles pole sõnagi hoorattast. Kaupleja kinnitusel on tegemist kasutatud sõidukiga, mille läbisõit oli müügihetkel ligikaudu 240 000 km, kuid vaatamata sellele, et tarbija väitel sõidukil on hulgaliselt vigu, läbis tarbija autoga 2,5 kuuga juba 11 000 km. Tegemist on kasutatud autoga, mistõttu on loogiline, et teatud detailid vajavad mingil hetkel asendamist või parandamist. Aasta Auto Pluss AS-is on 24.04.2024 tuvastatud DSG sidurite kulumine ja silindri pihusti mittekodeeritus. Hiljem täiendas veel kaupleja, et tarbijal on kindel siseveendumus teatud puuduste osas ja neid ta ümber lükkama ei hakka. Mootoripesu lekete varjamiseks kaupleja teinud ei ole, samuti ei ole midagi kerinud- Autohospital OÜ on kaupleja pikaajaline lepingupartner ning kuivõrd hoorattaga seotud tööd tellis ja nende eest tasus kaupleja, siis loomulikult ei väljasta töökoda arvet ostjale. Hooratas vahetati kaupleja lepingupartneri juures. Autoga ei saanud proovisõitu teha, sest auto oli veel registrisse kandmata. Tarbijale pakuti ka lisagarantii võimalust maksumusega 1000 eurot, kuid sellest tarbija keeldus. Tarbijale pakuti ka hooratta vahetust koheselt letihinnaga, kuid sellest tarbija keeldus, sest siis oleks tal tulnud tasuda 150 eurot. Kauplejale jääb arusaamatuks, miks tarbija vaidlusaluse sõiduki ostis, kui nägi kohe, et kõik on niivõrd kahtlane, st rehvivahetus võttis kahtlaselt kaua aega, mootorit võidi pesta, registreerimisnumber puudus, proovisõitu ei saanud

teha, müüja esindaja käitus üleolevalt jne. Kaupleja ei oska kommenteerida tarbija umbmääraseid väiteid, mille kohaselt ei tohiks sõiduki sidur arvestades sõiduki läbisõitu olla niivõrd kulunud. Tarbijale selgitati, et viimane hooldus oli sõidukil 30.04.2020, st ca 4 aastat tagasi. Seega oli ostjale teada, et sõidukit ei ole viimastel aastatel hooldatud, mis omakorda kajastus sõiduki müügihinnas. Kaupleja selgitas, et nn vigade kustutamine on samuti tavapärane praktika, st vea ilmnemisel tuvastatakse selle allikas, teostatakse vajalikud tööd ja viga kustutatakse. Kui viga ilmneb uuesti, siis otsitakse veale uuesti lahendust. Seega sõiduk ei sõidagi pärast mõne veateate näitamist kuni oma eluea lõpuni nimetatud veateatega ringi. Tarbija on oma vastuses muu hulgas soovinud, et kaupleja tõendaks, et auto oli müügihetkel ideaalses korras. Kaupleja ei pea ostja soovi/nõuet põhjendatuks ega asjakohaseks, sest ostja ostis müüjalt aastaid pruugitud sõiduki, mille kohta on viide ka müügilepingus.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastas tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217¹ lg 1 kohaselt peab asi vastama lepingutingimustele ning lg 2 p-i 1 kohaselt loetakse asi lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 2²). Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Sõiduki müügileping sõlmiti poolte vahel 30.01.2024. Müügilepingu sõlmimise hetkel ei olnud

sõiduk arvel ning puudusid nii ülevaatus kui kindlustus. Sõiduki viimane hooldus tehti 30.04.2020. 05.02.2024 teostati sõidukile tehnoülevaatus, mis tuvastas sõidukil ühe väheolulise vea, sõidukiga lubati liigelda. Tehnoülevaatus käigus ei tuvastatud sõidukil õlilekkeid. Samuti ei tuvastatud ülevaatus käigus, et odomeetrit oleks väiksema läbisõidu näitamiseks keritud. 15.04.2024 vahetati sõidukil kaupleja kulul hooratas. Tarbija esitas seejärel 21.04.2024 kauplejale pretensiooni sõiduki vibratsioonist. Selleks hetkeks oli tarbija ostetud sõidukiga läbinud 11 000 km. Kaupleja palus tarbijal minna uuesti hooratta vahetanud remondiettevõttesse. Tarbija sellest keeldus, kuid esitas kauplejale Tarfor OÜ kalkulatsiooni. Komisjon selgitab, et VÕS § 646 lg 1 kohaselt võib tellija nõuda töövõtjalt töö parandamist või uue töö tegemist. Sama paragrahvi lõike 5 kohaselt võib tellija ise töö parandada või lasta seda teha ja nõuda töövõtjalt selleks tehtud mõistliku kulutuste hüvitamist kui tellija nõudis töövõtjalt asja parandamist, kuid töövõtja ei teinud seda mõistliku aja jooksu. Eeltoodud sätete mõtte kohaselt peab tellija võimaldama töövõtjal puudustega tööd parandada ning alles siis kui töövõtja keeldub seda tegemast või ebaõnnestub, võib tellija lasta puudustega töö parandada mõnes teises ettevõttes.

Komisjon selgitab lisaks, et RKTko leidis kohtulahendi 2-21-1758 p 10.2, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest (vt RKTko 31.03.2023, [2-19-19586/85](#), p 14). Lepingutingimustele vastavaks võib osutuda ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärane kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. Sama otsuse p 11 leidis Riigikohus, et küll tuleks ka kasutatud asjade puhul nende lepingutingimustele mittevastavust VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 järgi hinnata nii, nagu tegemist oleks uue asjaga, kui müüja on müügilepingu eset reklaamides jätnud mulje, et tegemist on uue asjaga. Sõnadest „heas korras, sõidab hästi“ ei saa aga kolleegiumi hinnangul järeldada, et kostja on sõidukit reklaaminud uue sõidukina.

Komisjon märgib, et avaldajal oli müügilepingu sõlmimise ajal teada, et sõiduk oli 8 aastat vana, 240 000 km läbisõiduga, sõiduk ei olnud registreeritud ning sõidukil puudus tehnoülevaatus. Komisjoni hinnangul pidi tarbija seetõttu eeldama, et sõidukil võivad esineda tavapärasest vananemisest ja kulumisest tingitud puudused. Lisaks eeltoodule leiab komisjon, et tarbijal oli võimalik enne müügilepingu sõlmimist lasta spetsialistidel sõidukit kontrollida, et tuvastada võimalikke tavainimesel märkamatuks jäävaid puudusi. Komisjon märgib lisaks, et 05.02.2024 tehtud tehnoülevaatusel sõidukil olulisi vigu ei tuvastatud. Tarbija pretensioonid kauplejale edastati pärast sõidukiga 11 000 km läbimist, seetõttu pole komisjoni hinnangul tarbija tõendanud, et sõidukil pretensioonide esitamise ajal esinenud puudused olid olemas juba müügilepingu sõlmimise hetkel ega ka seda, et sõidukil ilmnesid sellised kasutatud sõidukile tavapäraselt mitteomased puudused, mida tarbija ei võinud sõiduki seisukorra kohta mõistlikult oodata.

VÕS § 214 lg 2 kohaselt läheb asja juhusliku hävinemise ja kahjustumise riisiko ostjale üle asja üleandmisega. Kahjustused tekkisid sõidukile ajal mil riisikot kandis tarbija. Tarbija pole esitanud komisjonile asjakohaseid tõendeid, et sõiduki kahjustused olid olemas juba müügilepingus sõlmimise ajal, tegemist oli müüdud sõiduki varjatud puudustega ning puudus ei tulenenud

tarbijast.

Ülaltoodust tulenevalt jätab komisjon tõendamatusse tõttu avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/